

GRUND- og NÆRHEDSNOTAT

Grønbog fra Kommissionen om EU's udviklingspolitik til støtte for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling.

KOM (2010) 629

Resumé

Kommissionens Grønbog om EU's udviklingspolitik til støtte for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling lægger op til en modernisering af EU's udviklingspolitik. Kommissionen peger på, at udviklingspolitikken står over for nye udfordringer, som EU bliver nødt til at foreholde sig. Det gælder bl.a. et behov for bedre inddragelse af områder som klima, migration og sikkerhed i udviklingspolitikken. Der er iværksat en bred høringsproces, som er åben for alle interessenter, og som løber frem til 17. januar 2011.

1. Baggrund

Kommissionen har den 15. november 2010 udsendt en grøn bog om EU's udviklingspolitik til støtte for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling i offentlig høring.

2. Formål og indhold

Kommissionens formål med grønbogen er i første omgang at skabe debat om EU's udviklingspolitik. Grønbogen er lagt ud i en offentlig høring, der løber fra den 15. november 2010 til den 17. januar 2011. Alle interesserede parter – privatpersoner, organisationer, lande – kan deltage. Høringen – og selve grønbogen - består af en række bredt formulerede spørgsmål.

Kommissionen lægger i grønbogen op til en modernisering af EU's udviklingsbistand, og muligvis også – hvis det forekommer hensigtsmæssigt – en revision af den europæiske konsensus om udvikling fra 2005. Kommissionen peger på, at verden har forandret sig og stiller udviklingspolitikken over for nye udfordringer, som også EU bliver nødt til at foreholde sig til. Det gælder ikke blot behovet for bedre inddragelse af områder som klima, migration, sikkerhed i udviklingspolitikken, men også konsekvenserne af den finansielle krise.

Lissabon-traktaten giver udviklingspolitikken en central placering og fremhæver bekæmpelsen af fattigdom som udviklingspolitikkenes hovedformål. Kommissionen konkretiserer dette i grønbogen ved at pege på opfyldelsen af årtusindemålene som EU's topprioritet.

Grønbogen peger på behovet for en målrettet indsats, hvis årtusindemålene skal være nået inden 2015. EU er samlet set verdens største bistandsdonor, men også her vil der være brug for at tænke i nye baner, herunder se på merværdien af f.eks. mere samlede indsatser. Også samspillet mellem udviklingspolitikken og andre, nyere globale udfordringer som f.eks. klimaforandringer, migration og sikkerhed bør indgå i overvejelserne. Det samme gælder nødvendigheden af folkelig opbakning til udviklingsbistanden i Europa – her peger grønbogen på behovet for at gøre EU-borgerne opmærksom på udviklingspolitikkenes relevans i den bredere politiske sammenhæng.

Inden for denne ramme peger grønbogen på fire hovedmålsætninger og foreslår en række indsatsområder:

Udviklingspolitik der virker – fokus på hvordan det bedst kan sikres, at der kommer resultater og merværdi ud af bistanden, inkl. forslag om at hovedvægten lægges på flg. kerneområder:

- 1) Vækst til gavn for menneskelig udvikling (støtte inklusiv vækst og social udvikling)
- 2) God regeringsførelse (støtte resultatorienterede regeringsreformer)
- 3) Sikkerhed og skrøbelighed (sikre bedre sammenhæng mellem sikkerhed og udvikling i skrøbelige stater/konfliktlande)
- 4) Bistandskoordination i praksis (arbejde for bl.a. fælles programmering af bistanden)
- 5) Politik-sammenhæng (sikre at der ved formulering af EU's øvrige politikker tages hensyn til evt. konsekvenser for udviklingslandene).
- 6) Budgetstøtte (Særskilt grønbog herom i høring i øjeblikket)

Udviklingspolitik som katalysator for inklusiv og bæredygtig vækst – fokus på hvordan EU bedst kan støtte udviklingslandenes bestræbelser på at gennemføre vækstfremmende politikker og indsatser, inkl. forslag om EU-indsatser på flg. områder:

- 1) Partnerskaber for inklusiv vækst (støtte privatsektorvækst, der også tilgodeser behovet for bl.a. social beskyttelse)
- 2) Fremme regional integration

Bæredygtig udvikling – en ny drivkraft – fokus på hvordan EU bedst kan bidrage til at udviklingslandenes vækst – i egen og global interesse – sker på et bæredygtigt grundlag, inkl. forslag om flg. hovedprioriteter:

- 1) Klimaforandringer, biodiversitet og udvikling (støtte til bl.a. klimasikring, bedre naturressource- og økosystemforvaltning samt opstartsfinansiering)
- 2) Energi og udvikling (introduktion og samarbejde om vedvarende energiteknologi)

Landbrug og fødevarerikkerhed – fokus på hvordan EU bedst kan bidrage til større fødevarerikkerhed gennem først og fremmest støtte til udviklingen af bæredygtige og effektive landbrug.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmål om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Grønbogen har ingen lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser og medfører ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være almindelig opbakning til Kommissionens ønske om at modernisere EU's udviklingspolitik, men næppe på nuværende tidspunkt i processen klare udmeldinger i relation til de mere konkrete forslag i grønningen.

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til Grønbogen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt enig i behovet for et eftersyn af EU's udviklingspolitik, også i lyset af de muligheder for et tættere samspil med EU's forskellige politikker og instrumenter, der er skabt med Lissabon-traktaten. Kommissionens initiativ til et "selv-eftersyn" og en åben debat om udviklingspolitikens rolle er således velkomment. Regeringen har foreløbig med tilfredshed noteret sig, at der lægges op til et fortsat fokus på fattigdomsbekæmpelse som omdrejningspunktet for EU's udviklingspolitik. Regeringen er som udgangspunkt enig i behovet for at give høj prioritet til de hovedmålsætninger, som skitseres i grønningen. De konkrete forslag i grønningen kræver en nærmere undersøgelse. I undersøgelsen vil også kunne indgå spørgsmålet om, hvorvidt yderligere prioriteter bør indgå i Kommissionens videre arbejde.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.